

PITA Osallistava Opetus

Hankennumero: TZ600
Yhteistyökumppani: Tumaini University Makumira
- Tansanian ev. lut. kirkon ylläpitämä oppilaitos

Hankkeen kuvaus lyhyesti:

PITA-hanke on pohjoistansanialaisen Merun alueen yläkoulun opettajien täydennyskoulutushanke, missä koulutetaan heikosti menestyvien syrjäseutujen yläkoulujen opettajia. Hankkeessa on mukana 20 Merun maakunnan yläkouluja, joista suurin osa (16) on vuoden 2005 jälkeen perustettuja köyhimpien alueiden heikosti menestyviä valtion kouluja. Hankkeessa on vertailukouluna kolme kirkon kouluja ja yksi hyvin menestyvä syrjäseudulla sijaitseva valtion koulu. Heikosti menestyviin kouluihin valikoituvat oppilaat ovat pääsääntöisesti alueen köyhien perheiden lapsia, perheensä ja sukunsa ensimmäisen polven yläkoululaisia.

Yläkoulun opettajia PITA-hankkeen koulutustilaisuudessa 12.10.2017.

PITA on lyhenne hankkeen englanninkielisestä nimestä *Participatory and Integrative Teaching Approach*. Nimessä leikitellään englannin ja swahilin kielellä. Swahilin kielen verbin *pita* merkitys on: ohittaa, ylittää (odotukset), läpäistä (kokeet). Nimensä mukaisesti PITA-hankkeen päämääränä on vahvistaa syrjäytymisvaarassa olevien lasten ja nuorten koulunkäyntiä.

PITA Osallistava Opetus -hankkeen tavoitteena on vahvistaa opettajien taitoja seuraavilla alueilla:

1. Oppilaskeskeinen osallistava pedagogiikka
2. Oppimisvaikeuksien – erityisesti lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeuden, lukihäiriön – tunnistaminen ja tukeminen
3. Ympäristökasvatus ja hiv ja aids -opetus oppiainerajat ylittävinä läpäisyaiheina
4. Makumiran aineenopettajakoulutuksen kapasiteetin vahvistaminen

PITA on Makumiran yliopiston aineenopettajakoulutuksen ja Lähetysseuran yhteishanke. Makumiran yliopistokampuksen ulkopuolelle, ruohonjuuritason koulutyöhön suuntautuva hanke vahvistaa myös Makumiran omaa aineenopettajakoulutusta.

PITA-hankkeen kouluttajina toimivat Makumiran yliopiston aineenopettajakoulutuksen lehtorit. Swahilin kielen lehtori Gestuta Tilia opastamassa hankekoulujen opettajia ryhmätyömenetelmien käyttöön lokakuussa 2017.

Toiminta ja tulokset raportointiaikana 7-12/2017:

Vuoden 2017 toisella puoliskolla PITA-hanke on keskittynyt hankekoulujen opettajien ryhmätyöpedagogiikan vahvistamiseen. Koulutustilaisuuksia järjestettiin sekä Makumiran yliopiston kampuksella että hankekouluilla. Kouluttajina toimivat Makumiran yliopiston aineenopettajakoulutuksen lehtorit.

Koulutustilaisuuksien sisältönä olivat:

- Tehokas ryhmätyöskentely: ryhmätyön valmistelu ja suunnittelu, miten muodostaa ryhmä, miten hyödyntää eri ryhmäkokoja

- Erilaisia yhteistoiminnallisia ryhmätyömenetelmiä, esimerkiksi vierustoverikeskustelut, akvaarioväättely, kumuloituvat ryhmät, palapelimenetelmä
- Miten tukea oppilaiden sosiaalisten taitojen kehittymistä ryhmätyöskentelyssä?
- Käytännön harjoituksia; ryhmätyöideoiden soveltaminen eri oppiaineisiin, esimerkiksi historian tai kirjallisuuden opiskeluun.

Koulutuksiin osallistui 20 hankekoulusta 157 opettajaa, joista 27% oli naisopettajia ja 73% miesopettajia. Tämä sukupuolijakauma heijastaa koulujen tilannetta, sillä hankekouluissamme opettajien enemmistö on miehiä. Koulutettujen opettajien tehtävänä on välittää saamiaan tietoja ja taitoja oman koulunsa muille opettajille.

Välähdyksiä PITA-hankkeen koulutuksista syys-lokakuulta 2017

Makumiran yliopiston aineenopettajakoulutuksen lehtorit toimivat PITA-hankkeen kouluttajina.

Miten organisoit ryhmätyön? Miksi käytät ryhmätyötä opetusmenetelmänä? **Theopista Seuya** johdatteli hankekoulujen opettajat ryhmätyön perusteisiin.

Ryhmässä toimiminen vaatii osallistumisen ja kuuntelun taitoja. Varhaiskasvatuksen lehtori **Patrick Msuya** havainnollistaa: pallo kiertää ryhmässä, ja vain pallonhaltijalla on puheenvuoro. Kuuntele, älä puhu päälle.

Swahilin lehtorit **Dickson Mlowezi** ja **Gestuta Tilia** näyttivät mallia tiimiopettamisesta ja innostivat kirjoittamaan runoja kolmen hengen ryhmissä.

Historian lehtori **Joachim Kawishen** aiheena oli eurooppalaisten siirtomaavaltojen erilaiset hallintomallit. Esimerkiksi brittien siirtomaahallinto Tanganyikassa ja muilla brittien valtaamilla alueilla perustui epäsuoraan hallintoon, jonka mukaan paikallisilta päälliköiltä vaadittiin uskollisuutta. Ranskan siirtomaissa Länsi-Afrikassa puolestaan noudatettiin assimilaatio-oppia – afrikkalaiset yritettiin sulauttaa ranskalaiseen kulttuuriin.

Hankekoulujen opettajat saivat käytännön kokemuksen siitä, miten opiskella palapeli- eli jigsaw-menetelmän mukaan historiaa. Opettajat jaettiin aluksi ”asiantuntijaryhmiin”, joissa kussakin perehdyttiin yhteen siirtomaavallan ajan hallintomalliin. Lopuksi kokoonnuttiin ”kotiryhmiin”, joihin tuli jäsen jokaisesta asiantuntijaryhmästä. Jokainen ryhmän jäsen selitti muille oman erikoisalueensa ja näin toinen toistaan opettaen ryhmän jäsenet saivat laajemman käsityksen eri siirtomaavaltujen käyttämisestä hallintomalleista. Palapelin palasista hahmottui kokonainen kuva. Menetelmä on sovellettavissa kaikkiin oppiaineisiin.

Lähetysseuran ja Makumiran yliopiston yhteisen PITA-hankkeen ensimmäinen vaihe (2015-2017) on tullut päätökseen. Kolmen vuoden mittaisen hankkeen aikana hankekoulujen tulokset valtakunnallisissa yläkoulun päättökokeissa ovat parantuneet. Työtä jatketaan hankkeen toisen vaiheen aikana 2018-2021. Suomen Lähetysseura kiittää kaikkia PITA Osallistava Opetus -hankkeen tukijoita ja kutsuu teitä muistamaan ja tukemaan hanketta myös tulevina vuosina.

Raporttija: Katri Niiranen-Kilasi, PITA-hankkeen hankeneuvonantaja
Kuvatekstit ja kuvaaja: Katri Niiranen-Kilasi